

O ŘEMESLE MYDLÁŘSKÉM

PRACOVNÍ LIST

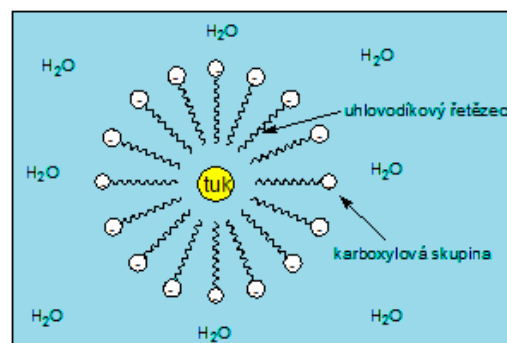
1) Vyluštěte křížovku:

1.	Z	M	Ý	D	E	L	N	Ě	N	Í	
2.			N	E	P	O	L	Á	R	N	Í
3.	M	A	S	T	N	Ý	CH				
4.	E	S	T	E	R	Y					
5.	H	Y	D	R	O	L	Ý	Z	A		
6.				G	A	L	E	N	O	S	
7.		M	I	C	E	L	Y				
8.	L	I	P	O	F	O	B	N	Í		
9.				T	U	K	Y				

- Hydrolýza esterů popisuje proces *zmýdelnění*.
- Uhlíkatý řetězec karboxylové kyseliny má je hydrofóbní a má *nepolární* charakter.
- Mýdla jsou složena ze solí vyšších *mastných* kyselin.
- Reakcí karboxylových kyselin s alkoholy v kyselém prostředí vznikají *estery*.
- Hydrolýza* je chemická reakce, při níž ze složitější látky vznikají působením vody látky jednodušší.
- Římský lékař, který upozornil na čisticí účinky mýdla se jmenoval *Galenos*.
- Molekuly mýdla tvoří ve vodném prostředí kulovité útvary zvané *micely*.
- Karboxylová skupina má polární charakter a odpuzuje tuky, je tedy *lipofóbní*.
- Mezi lipidy patří *tuky*, oleje a vosky.

TAJENKA: *DETERGENT* je chemická látka, která má čisticí účinky. Její základní složkou jsou tenzidy, což jsou povrchově aktivní látky, které obsahují hydrofilní i hydrofobní část. Mezi *detergenty* řadíme i mýdla.

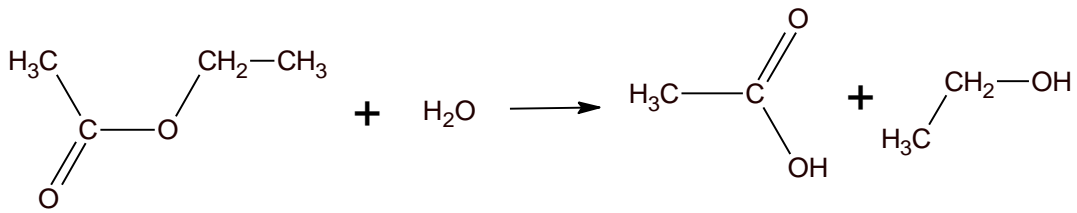
2) Nakreslete mýdlovou micelu ve vodném roztoku a popište její části:

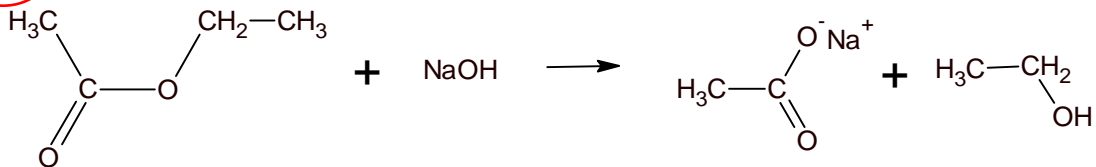
micela mýdla ve vodě

3) Z následujících reakcí vyberte tu, která popisuje proces zmydelnění:

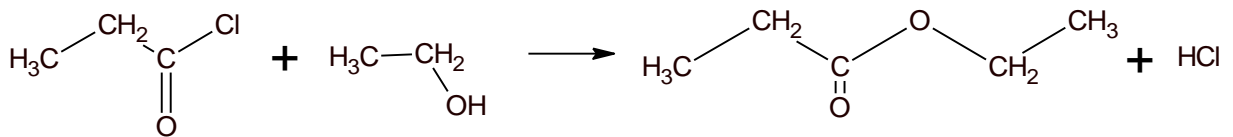
a)

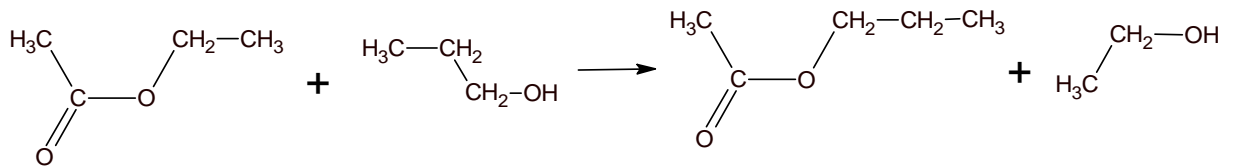
b)

c)

d)

4) Seřadte následující obrázky tak, aby jejich pořadí odpovídalo postupu výroby mýdla.

1. **E** 2. **C** 3. **A** 4. **B** 5. **D** 6. **F**

a) přidání NaOH

b) míchání směsi

c) přidání olivového oleje

d) nalití do formy

e) rozpuštění tuku

f) nakrájení ztuhlého mýdla

